

واژه نامه

A

abscess (آبسه) کیسه‌ای حاوی چرک که با التهاب احاطه شده است، در اثر عفونت باکتریایی ایجاد شده و با درد مقاوم مشخص می‌شود.

acquired immune deficiency syndrome (سندرم نقص اکتسابی ایمنی) (AIDS) این وضعیت ناشی از عفونت با ویروس نقص اکتسابی ایمنی (HIV) است که سیستم ایمنی بدن ضعیف می‌شود و قادر به مبارزه با برخی از عفونت‌ها نیست.

AIDS به **acquired immune deficiency syndrome** (سندرم نقص اکتسابی ایمنی) مراجعه کنید.

amenorrhea (آمنوره) به **vaginal bleeding** (خونریزی واژینال) مراجعه کنید.

anaphylactic shock (شوک آنافیلاکتیک) به واکنش حساسیتی شدید به لاتکس در عفونت‌ها، ضمیمه B، ص ۳۱۲ مراجعه کنید.

anemia (کم خونی) وضعیتی که در آن بدن فاقد هموگلوبین کافی است، عموماً ناشی از کمبود آهن یا خونریزی شدید است که در نتیجه آن اکسیژن کافی به بافتها نمی‌رسد.

Antiretroviral therapy (درمان ضد رتروویروسی) (ARV) گروهی از داروها که برای درمان افراد مبتلا به سندرم نقص اکتسابی ایمنی (AIDS) استفاده می‌شوند. گروههای مختلف ARV وجود دارند که به روشهای مختلف علیه HIV عمل می‌کنند. بیماران ممکن است در یک زمان ترکیبی از چندین دارو مصرف کنند.

atrial fibrillation (فیبریلاسیون دهلیزی) اختلال ریتم قلبی که در آن حفره‌های فوقانی قلب بصورت غیرطبیعی یا بطور سازمان نیافته منقبض می‌شوند.

aura (علایم پیش رسی) به **migraine aura** (اورای میگرنی) مراجعه کنید.

B

backup method (روش پشتیبان) روش جلوگیری از حاملگی است که در مواقع بروز اشتباه در روش مورد استفاده یا برای تامین حفاظت بیشتر زن در مقابل حاملگی در اوایل استفاده از روش جدید بکار می‌رود. این روش شامل پرهیز از روابط جنسی، کاندومهای مردانه یا زنا، مواد اسپرمکش و روش منقطع است.

bacterial endocarditis (آندوکاردیت باکتریایی) عفونتی که در اثر تهاجم باکتریهای تجمع یافته در جریان خون به بافت قلب یا دریچه‌ها ایجاد می‌شود.

bacterial vaginosis (واژینوزیس باکتریایی) وضعیت شایعی است که بعلت رشد بیش از حد باکتریهای فلور طبیعی واژن ایجاد می‌شود. عفونت آمیزشی نیست.

balanitis (بالانیتیس) التهاب نوک آلت.

benign breast disease (بیماری خوش خیم پستان) رشد غیرطبیعی، اما غیرسرطانی بافت پستان.

benign ovarian tumor (تومور خوش خیم تخمدان) رشد غیرسرطانی که در سطح یا داخل تخمدان ایجاد می‌شود.

blood pressure (فشار خون) نیرویی که خون به دیوارهای عروق وارد می‌کند، بطور کلی فشار خون سیستولی (پمپ کردن) طبیعی کمتر از ۱۴۰ میلی متر جیوه و فشار خون دیاستولی (استراحت کردن) طبیعی کمتر از ۹۰ میلی متر جیوه است (به hypertension (فشار خون بالا) مراجعه کنید).

bone density (تراکم استخوانی) معیار تراکم یا سختی استخوان است. وقتی سرعت تخریب استخوان قدیمی بیشتر از تشکیل بافت استخوانی جدید باشد تراکم استخوان کاهش یافته، خطر شکستگی‌ها افزایش می‌یابد.

breakthrough bleeding (خونریزی بین قاعدگی‌ها) به vaginal bleeding (خونریزی واژینال) مراجعه کنید.

breast cancer (سرطان پستان) رشد بدخیم (سرطانی) که در پستان ایجاد می‌شود.

breastfeeding (تغذیه با شیر مادر) تغذیه کودک با شیری که در پستان تولید شده است (به روش آمنوره شیردهی در ص ۲۵۱ مراجعه کنید). الگوهای تغذیه با شیر مادر عبارتند از:

exclusive breastfeeding (شیردهی انحصاری) تغذیه کودک فقط با شیر مادر بدون هیچگونه تغذیه تکمیلی و حتی آب - به استثنای ویتامین‌ها، مواد معدنی یا داروها

fully breastfeeding (شیردهی کامل) تغذیه کودک تقریباً بصورت انحصاری با شیر مادر همراه با آب، آمبیه، ویتامین‌ها یا سایر مواد غذایی با دفعات کم

nearly fully breastfeeding (شیردهی تقریباً کامل) دادن مقداری مایع یا غذا به کودک علاوه بر شیر مادر، اما بیش از سه چهارم تغذیه شیرخوار با شیر مادر است.

partially breastfeeding (شیردهی نسبی) هر نوع تغذیه با شیر مادر کمتر از شیردهی تقریباً کامل، تغذیه تکمیلی بیشتر با سایر مایعات یا غذاها. کمتر از سه چهارم تغذیه شیرخوار با شیر مادر است.

C

candidiasis (کاندیدیازیس) عفونت شایع واژینال است که بوسیله قارچ‌های مخمر تولید می‌شود و بعنوان عفونت تخمیری (yeast infection) یا برفک (thrush) نیز نامیده می‌شود. بیماری آمیزشی نیست.

cardiovascular disease (بیماری قلبی عروقی) هر بیماری قلبی، عروق خونی، یا جریان خون

cerebrovascular disease (بیماری عروق خونی مغز) هر نوع بیماری عروق خونی مغز

cervical cancer (سرطان دهانه رحم) رشد بدخیم (سرطانی) در دهانه رحم که معمولاً به علت عفونت مقاوم با انواع مشخص ویروس پاپیلوم انسانی رخ می‌دهد.

cervical ectropion (اکتروپیون دهانه رحم) وضعیت غیرخطرناک که در آن سلولهای ترشح کننده موکوس که در کانال دهانه رحم قرار دارند به خارج سرویکس رشد می‌کنند.

CIN cervical intraepithelial neoplasia (نئوپلازی داخل اپیتلیال دهانه رحم) وجود سلولهای پیش سرطانی غیرطبیعی در دهانه رحم. انواع خفیف بطور خود به خودی ممکن است از بین بروند، اما انواع خیلی شدید در صورت عدم درمان، احتمالاً به طرف سرطان سرویکس پیشرفت می‌کنند. دیسپلازی یا تغییرات پیش سرطانی سرویکس نیز نامیده می‌شوند.

cervical laceration (لاسرسیون دهانه رحم) (به قسمت laceration (لاسرسیون) مراجعه کنید).

cervical mucus (موکوس دهانه رحم) مایع غلیظ که سبب انسداد سوراخ سرویکس می‌شود. اغلب اوقات این مایع بقدری غلیظ است که مانع ورود اسپرم به داخل رحم می‌شود. در وسط سیکل قاعدگی این موکوس آبکی و رقیق می‌شود و اسپرم به آسانی از میان آن عبور می‌کند.

cervical stenosis (تنگی دهانه رحم) وقتی که سوراخ سرویکس تنگتر از حد نرمال است.
Cervicitis (سرویسیت) به قسمت purulent cervicitis (التهاب چرکی دهانه رحم) مراجعه کنید.
cervix (سرویکس) قسمت تحتانی رحم که به داخل قسمت فوقانی واژن امتداد می‌یابد (به آناتومی زنانه در ص ۳۵۹ مراجعه کنید).
chancroid (شانکروئید) عفونت آمیزشی ناشی از باکتری که سبب ایجاد زخم روی دستگاه تناسلی خارجی می‌شود.
chlamydia (کلامیدیا) عفونت آمیزشی ناشی از باکتری که در صورت عدم درمان می‌تواند سبب نازایی شود.

cholecystectomy (کله سیستکتومی) برداشتن کیسه صفرا از طریق جراحی
cholestasis (کلستازیس) کاهش جریان صفرا تولید شده در کبد.
cirrhosis (of the liver) (سیروز کبدی) به قسمت بیماری‌های کبدی در ضمیمه B، ص ۳۱۱ مراجعه کنید.
cryptorchidism (کریپتورکیدیزم) اختلال در نزول یک یا هر دو بیضه در کیسه بیضه بعد از تولد

D

decontaminate (medical equipment) [گندزدایی (تجهیزات طبی)] از بین بردن ارگانیزمهای عفونی به منظور سالم‌تر کردن وسایل، دستکشها و اشیا دیگر برای افرادی که آنها را تمیز می‌کنند.
deep vein thrombosis (ترومبوز ورید عمقی) به قسمت ترومبوز ورید عمقی در ضمیمه B، ص ۳۱۱ مراجعه کنید.
depression (دپرسیون) وضعیت روانی که بطور تیبیک سبب افسردگی، یاس، ناامیدی و گاهی خستگی مفرط یا بیقراری می‌شود.
diabete (دیابت شیرین) بیماری مزمن بوده و زمانی ایجاد می‌شود که به علت ناتوانی بدن در تولید کافی انسولین یا عدم توانایی در استفاده مناسب از آن قند خون خیلی زیاد می‌شود.
disinfection (ضد عفونی کردن) به قسمت high-level disinfection (ضد عفونی در سطح بالا) مراجعه کنید.
dual protection (محافظت دوگانه) محافظت دوگانه هم از حاملگی و هم از عفونت آمیزشی
dysmenorrhea (دیسمنوره) وجود درد در زمان خونریزی واژینال معمولاً به عنوان کرامپ‌های خونریزی ماهیانه نیز نامیده می‌شود.

E

eclampsia (اکلامپسی) وضعیتی در اواخر حاملگی، زایمان و بلافاصله پس از زایمان است که با تشنج مشخص می‌شود. در موارد جدی، برخی اوقات منجر به کوما و مرگ می‌شود.
ectopic pregnancy (حاملگی نابه‌جا) به حاملگی نابه‌جا در ضمیمه B ص ۳۱۱ مراجعه کنید.
ejaculation (انزال) خارج شدن منی از پنیس در مرحله اوج لذت جنسی (orgasm)

elephantiasis (پافیلی) تورم و سفتی غالباً شدید و مزمن پوست و بافت زیرین درست زیر پوست، خصوصاً در پاها و اسکروتوم، که به علت انسداد سیستم لنفاوی ایجاد می‌شود. (به قسمت filariasis (فیلاریازیس) مراجعه کنید).

embryo (رویان) محصول لقاح یک تخمک (اووم) با یک اسپرم در طول ۸ هفته اول تکامل

endometrial cancer (سرطان آندومتر) رشد بدخیم (سرطانی) در لایه داخلی رحم

endometriosis (آندومتریوز) وضعیتی که بافت آندومتر در جایی غیر از رحم رشد می‌کند. ممکن است این بافت به اعضای تناسلی یا سایر اعضا در حفره شکم بچسبد. می‌تواند باعث درد لگنی و اختلال باروری شود.

endometrium (آندومتر) لایه پوشاننده سطح داخلی رحم. هر ماه یکبار این لایه ضخیم شده، می‌ریزد و سبب خونریزی ماهیانه می‌شود. در زمان حاملگی این لایه نمی‌ریزد بلکه تغییر یافته و هورمون‌هایی را تولید می‌کند که به حفظ حاملگی کمک می‌کنند. به آناتومی زنانه در ص ۳۵۹ مراجعه کنید.

engorgement (احتقان پستان) وضعیتی در طول شیردهی که در آن شیر بیش از حد مصرف شیرخوار در پستان تجمع می‌یابد. ممکن است سبب احساس پری، سفتی، حساسیت و گرمی پستان شود. معمولاً می‌توان با شیردهی مکرر یا بر اساس درخواست نوزاد از آن پیشگیری نموده یا آن را درمان کرد.

epididymis (اپیدیدیم) لوله (مجرای) ماریچ چسبیده و قرار گرفته روی بیضه‌ها. اسپرم در حال تکامل در داخل این مجرا بالغ می‌شود و ظرفیت شناوری آن کامل می‌شود. اسپرم تکامل یافته اپیدیدیم را از طریق واژدفران ترک می‌کند (به آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید).

epididymitis (اپیدیدیمیت) التهاب اپیدیدیم

epilepsy (صرع) اختلال مزمن که در اثر اختلال عملکرد مغز ایجاد می‌شود. ممکن است منجر به تشنج شود.

estrogen (استروژن) هورمون مسئول تکامل جنسی زنانه. استروژن‌های طبیعی، بخصوص هورمون استرادیول، توسط فولیکول بالغ تخمدان که اطراف تخمک (اووم) را گرفته ترشح می‌شود. همچنین گروهی از داروهای صنایع که اثری مشابه اثر استروژن طبیعی دارند، برخی از آنها در قرصهای هورمونی جلوگیری از حاملگی به کار می‌روند.

expulsion (دفع) زمانی که ایمپلنت جلوگیری از حاملگی یا وسیله داخل رحمی بطور نسبی یا کامل از محل خود خارج می‌شود.

F

fallopian tube (لوله‌های فالوپ) هر یک از دو مجرای باریک که رحم را به محل تخمدان متصل می‌کنند. لقاح تخمک (اووم) با اسپرم در یکی از این لوله‌ها رخ می‌دهد (به آناتومی زنانه در ص ۳۵۹ مراجعه کنید).

fertilization (لقاح) یکی شدن تخمک و اسپرم

fetus (جنین) محصول لقاح از پایان هفته هشتم تا هنگام تولد (به embryo (رویان) مراجعه کنید).

fibroid (فیبروئید) به uterine fibroid (فیبروئید رحمی) مراجعه کنید.

fibrosis (فیبروزیس) تولید بیش از حد بافت فیروز در پاسخ به آسیب عضوی

filaria (فیلابریازیس) بیماری مزمن که توسط کرم‌های فیلابریا تولید می‌شود. ممکن است منجر به التهاب و انسداد دائمی مجاری در سیستم لنفاوی و الفانتیازیس شوند.

fixed uterus رحمی که نتوان آن را از محل خود جابه‌جا کرد اغلب به علت آندومتریوز، سابقه جراحی یا عفونت ایجاد می‌شود.

follicle (فولیکول) ساختمان کروی کوچک داخل تخمدان، هر فولیکول حاوی یک تخمک (اووم) است. در طول تخمک‌گذاری فولیکول روی سطح تخمدان باز شده و تخمک بالغ را آزاد می‌کند.

foreskin (کلاهک پوستی) کلاهک پوستی پوشاننده انتهای پنیس. به آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید.

fully breastfeeding (شیردهی کامل) به breastfeeding مراجعه کنید.

G

gallbladder diseases (بیماری‌های کیسه صفرا) وضعیت‌هایی که کیسه صفرا را تحت تأثیر قرار می‌دهند. کیسه صفرا در زیر کبد قرار دارد و صفرا را برای هضم چربی را در خود ذخیره می‌کند. ممکن است شامل التهاب، عفونت، یا انسداد، سرطان کیسه صفرا یا سنگ کیسه صفرا (زمانی که محتویات کیسه صفرا سفت و محکم شوند) باشد.

gastroenteritis (گاسترو آنتریت) التهاب معده و روده

genital herpes (هرپس ژنیتال) بیماری ویروسی که از طریق تماس جنسی منتقل می‌شود.

genital warts (زگیلهای تناسلی) زگیل‌های تناسلی که در زنان روی فرج، دیواره واژن و دهانه رحم و در مردان روی پنیس رشد می‌کنند و توسط انواع مشخصی از ویروس پاپیلومای انسانی ایجاد می‌شوند.

gestational trophoblast disease (بیماری تروفوبلاستی حاملگی) بیماری زمان حاملگی به علت رشد غیرطبیعی سلول تروفوبلاست (لایه کاملاً بیرونی سلولهای در حال رشد رویان که بداخل جفت نفوذ می‌کند) ایجاد می‌شود.

goiter (گواتر) بزرگ شدن غیرسرطانی تیروئید

gonorrhea (گونوره) عفونت آمیزشی که بوسیله باکتری ایجاد می‌شود و در صورت عدم درمان می‌تواند منجر به نازایی شود.

H

heart attack (حمله قلبی) (به حمله قلبی در ص ۳۱۱، ضمیمه B مراجعه کنید. همچنین به ischemic heart disease (بیماری ایسکمیک قلبی) مراجعه کنید)

heavy bleeding (خونریزی شدید) به vaginal bleeding (خونریزی واژینال) مراجعه کنید.

hematocrit (هماتوکریت) درصد کل خون که از گلبولهای قرمز خون تشکیل شده است. برای اندازه‌گیری کم‌خونی بکار می‌رود.

hematoma (هماتوم) آسیب یا تغییر رنگ قسمتی از پوست در اثر شکسته شدن مویرگهای خونی نزدیک پوست.

hematometra (هماتومترا) تجمع خون در رحم که ممکن است بدنبال سقط خود به خودی یا القایی رخ دهد.

hemoglobin (هموگلوبین) ماده حامل آهن در گلبول قرمز خون که اکسیژن را از ریه‌ها به بافت‌های بدن حمل می‌کند.

hepatitis (هپاتیت) به اختلالات کبدی در ص ۳۱۱، ضمیمه B مراجعه کنید.

hernia (فتق) بیرون زدگی یک عضو، قسمتی از عضو، یا هر قسمت از ساختمان بدن از دیواره‌ای که بطور طبیعی آن را در بر گرفته است.

herpes (هرپس) به genital herpes (هرپس تناسلی) مراجعه کنید.

high-level disinfection (medical instruments) (ضدعفونی کردن سطح بالا (تجهیزات پزشکی))
از بین بردن همه میکروارگانیسم‌های زنده بدن به غیر از بعضی از انواع باکتریها. با sterilize (استریل کردن) مقایسه کنید.

HIV به human immunodeficiency virus (ویروس نقص سیستم ایمنی انسان) مراجعه کنید.

hormone (هورمون) ماده شیمیایی که در یک عضو یا قسمتی از بدن تولید می‌شود و از طریق خون به اعضاء یا قسمت‌های دیگر بدن حمل می‌شود و از طریق فعالیت شیمیایی اثر می‌گذارد. همچنین مواد شیمیایی صناعی که به عنوان هورمونها عمل می‌کنند.

human immunodeficiency virus (ویروس HIV) ویروس نقص سیستم ایمنی انسان. ویروسی که سبب سندرم نقص اکتسابی ایمنی (AIDS) می‌شود.

HPV human papillomavirus (HPV) ویروس شایع شدیداً واگیر که در اثر نزدیکی جنسی و تماس پوست با پوست در ناحیه تناسلی منتشر می‌شود. زیر گروه‌های معین HPV مسئول بسیاری از موارد سرطان دهانه رحم هستند، بقیه موارد سبب زگیلهای تناسلی می‌شوند.

hydrocele (هیدروسل) تجمع مایع در حفره‌ای از بدن مخصوصاً در بیضه‌ها یا طناب اسپرمی. (به آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید).

Hyperlipidemia (میزان بالای چربی در خون) میزان بالای چربی در خون که خطر حمله قلبی را افزایش می‌دهد.

hypertension (هیپرتانسیون) فشار خون بالاتر از نرمال، ۱۴۰ یا بالاتر (سیستولیک) یا ۹۰ یا بالاتر (دیاستولیک)

hyperthyroidism (هیپرتیروئیدی) تولید بیش از حد هورمون‌های تیروئید

hypothyroidism (هیپوتیروئیدی) تولید ناکافی هورمون‌های تیروئید

I

implantation (لانه‌گزینی) کاشته شدن تخم لقاح یافته درون بافت آندومتر رحمی که امکان تماس با جریان خون مادری جهت تغذیه را تثبیت می‌کند.

infertility (نازایی) ناتوانی زوجین برای تولید بچه‌های زنده

informed choice (انتخاب آگاهانه) تصمیم‌گیری آزادانه براساس اطلاعات واضح، صحیح و مرتبط. یکی از اهداف مشاوره تنظیم خانواده

infrequent bleeding (خونریزی با دفعات کم) (به vaginal bleeding (خونریزی واژینال) مراجعه کنید).

inguinal hernia (فتق مغربی) فتق در کشاله ران

intercourse (مقاربت) به sex (رابطه جنسی) مراجعه کنید.

irregular bleeding (خونریزی نامنظم) به vaginal bleeding (خونریزی واژینال) مراجعه کنید.

Ischemia, ischemic heart disease (بیماری ایسکمیک قلب، ایسکمی) ایسکمی، کاهش جریان خون در بافت‌های بدن است وقتی که این کاهش جریان خون در شریان‌های قلبی رخ دهد بنام بیماری ایسکمیک قلبی نامیده می‌شود.

J

jaundice (یرقان) زرد شدن غیرطبیعی پوست و چشم‌ها. معمولاً علامتی از بیماری کبدی است.

L

labia (لاپیا) لب‌های داخلی و خارجی واژن که اعضای داخلی زنانه را محافظت می‌کند (به آناتومی زنانه در ص ۳۶۰ مراجعه کنید).

laceration (پارگی) زخم یا پارگی نامنظم در هر بافت گوشتی بدن، از جمله دهانه رحم و واژن.

laparoscope (لاپاراسکوپ) ابزاری شامل یک لوله حاوی عدسی برای مشاهده داخل یک عضو یا حفره بدن است. در تشخیص و نیز بعضی از اعمال عقیم‌سازی زنان استفاده می‌شود.

laparoscopy (لاپاراسکوپی) روشی که با لاپاراسکوپ انجام می‌شود.

latex allergy (حساسیت به لاتکس) زمانی که بدن شخص به تماس با لاتکس حساسیت دارد، شامل قرمزی شدید عود کننده یا مقاوم، خارش یا تورم می‌باشد. در بعضی از موارد نادر ممکن است شوک آنافیلاکتیک رخ دهد. به حساسیت شدید به لاتکس در ص ۳۱۲، ضمیمه B مراجعه کنید.

lesion (زخم) ضایعه یا بیماری در قسمتی از پوست یا سایر بافت‌های بدن

liver disease (بیماری کبدی) شامل تومورها، هیپاتیت و سیروز است.

M

mastitis (ماستیت) التهاب بافت پستان در اثر عفونت که ممکن است سبب تب، قرمزی و درد شود.

menarche (منارک) شروع سیکل‌های خونریزی ماهیانه. در زمان بلوغ بدنبال شروع ترشح استروژن و پروژسترون در دختران ایجاد می‌شود.

menopause (منوپوز) (یائسگی) زمانی از زندگی زن که خونریزی ماهیانه بطور دائم قطع می‌شود. زن زمانی یائسه در نظر گرفته می‌شود که بمدت ۱۲ ماه خونریزی نداشته باشد.

menorrhagia (منوراژی) به vaginal bleeding (خونریزی واژینال) مراجعه کنید.

menses, menstrual period, menstruation (خونریزی ماهیانه، سیکل قاعدگی) به vaginal bleeding (خونریزی ماهیانه) مراجعه کنید.

menstrual cycle (سیکل قاعدگی) دوره‌های مکرر تغییرات در تخمدانها و آندومتر که شامل تخمک گذاری و خونریزی ماهیانه است. اغلب زنان سیکل‌های ۲۴ تا ۳۵ روزه دارند (به سیکل قاعدگی در ص ۳۶۱ مراجعه کنید).

migraine aura (اورای میگرنی) اختلال سیستم عصبی که حس بینایی و گاهی لامسه و گفتار را تحت تأثیر قرار می‌دهد. به شناسایی سردردهای میگرنی و اوراها در ص ۳۶۵ مراجعه کنید.

migraine headache (سر درد میگرنی) سردرد شدید عود کننده (به شناسایی سردردها و اورهای میگرنی در ص ۳۶۵ مراجعه کنید).

minilaparotomy (مینی لاپاراتومی) روش عقیم سازی زنان که در آن لوله‌های فالوپ را از برش کوچکی از شکم بیرون آورده، سپس معمولاً بسته و می‌برند.

miscarriage (سقط خودبخودی) از دست دادن حاملگی بطور طبیعی طی ۲۰ هفته اول حاملگی.

monthly bleeding (خونریزی ماهیانه) جاری شدن ماهیانه مایع خونی از رحم از طریق کانال واژن در زنان بزرگسال که بین منارک و منوپوز اتفاق می‌افتد. همچنین جاری شدن ماهیانه مایع خونی از رحم در زنانی که از روشهای هورمونی جلوگیری از حاملگی استفاده می‌کنند (خونریزی ناشی از قطع دارو).

mucous membrane (غشای مخاطی) غشایی که لایه داخلی کانالها و حفره‌های بدن را می‌پوشاند و با هوا تماس دارد.

N

nearly fully breastfeeding (شیردهی تقریباً کامل) به breastfeeding مراجعه کنید.

nephropathy (نفروپاتی) بیماری کلیه، شامل آسیب عروق خونی کوچک در کلیه‌ها ناشی از دیابت طولانی مدت.

neuropathy (نوروپاتی) بیماری سیستم عصبی یا بیماری عصب، شامل تحلیل عصب بعلت آسیب به عروق خونی کوچک در سیستم عصبی ناشی از دیابت طولانی مدت.

nonsteroidal anti-inflammatory drug (NSAID) (داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی) گروهی از داروهای مورد مصرف در کاهش درد، تب و تورم.

O

orchitis (اورکیت) التهاب بیضه. به آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید.

ovarian cyst (کیست تخمدانی) کیسه پر شده از مایع که در تخمدان یا روی سطح آن رشد می‌کند. معمولاً خودبه‌خود از بین می‌رود اما ممکن است پاره شده و سبب درد و عوارض شود.

ovaries (تخمدانها) یک جفت غده جنسی زنانه که تخمکها (به تخمک مراجعه کنید) را ذخیره و آزاد کرده و هورمونهای جنسی استروژن و پروژسترون را تولید می‌کنند (به آناتومی زنانه در ص ۳۵۹ مراجعه کنید).

ovulation (تخمک گذاری) آزاد شدن تخمک از تخمدان

ovum (تخمک) سلول تخمی تولید مثلی که توسط تخمدانها تولید می‌شود.

P

partially breastfeeding (شیردهی نسبی از پستان) به قسمت breastfeeding (شیردهی) مراجعه کنید.

pelvic inflammatory disease (بیماری التهابی لگن) به بیماری التهابی لگن در ضمیمه B، ص ۳۱۲ مراجعه کنید.

pelvic tuberculosis (سل لگنی) عفونت اعضای لگن به وسیله باکتری توبرکلوز از طریق ریه‌ها.

pelvis (لگن) ساختمان استخوانی که در قسمت پایین تنه انسان قرار داشته، روی پاها تکیه کرده و از نخاع حمایت می‌کند. در زنان، به قسمت تو خالی استخوان لگنی که جنین حین تولد از آن عبور می‌کند، نیز گفته می‌شود.

penis (آلت تناسلی) اندام مردانه برای ادرار کردن و نزدیکی جنسی (به قسمت آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید).

perforation (سوراخ شدگی) سوراخی در دیواره یک عضو یا روند ایجاد سوراخ مثلاً با یک وسیله پزشکی.

placenta (جفت) عضوی که جنین در حال رشد را تغذیه می‌کند. جفت در طی بارداری تشکیل شده و چند دقیقه پس از تولد بچه از رحم خارج می‌شود.

postpartum (پست پارتوم) بعد از تولد بچه؛ ۶ هفته اول بعد از تولد بچه.

pre-eclampsia (پره اکلامپسی) فشار خون بالا همراه با یا فزونی پروتئین در ادرار، تورم موضعی یا عمومی در بدن، یا هر دو (اما بدون تشنج) بعد از هفته ۲۰ حاملگی. ممکن است به اکلامپسی تبدیل شود.

premature birth (تولد پیش از موعد) تولدی که قبل از ۳۷ هفته حاملگی اتفاق بیفتد.

preventive measures (اقدامات پیشگیری کننده) اقداماتی که برای جلوگیری از بیماری انجام می‌شوند، مانند شستن دستها یا ارائه دارو یا سایر درمان‌ها.

progesterone (پروژسترون) هورمون استروئیدی که بعد از تخمک‌گذاری در تخمدان تولید می‌شود. لایه داخلی رحم (اندومتر) را برای کاشته شدن تخمک لقاح یافته (تخم) آماده می‌کند، رویان را حمایت می‌کند، نمو جفت را افزایش می‌دهد و به آمادگی پستانها برای شیردهی کمک می‌کند.

progestin (progestogen) پروژستین (پروژستورن) هریک از داروهای گروه وسیع داروهای صنایعی که آثار مشابه پروژسترون دارند. بعضی از آنها در روشهای هورمونی جلوگیری از حاملگی به کار می‌روند.

prolonged bleeding (خونریزی طول کشیده) به vaginal bleeding (خونریزی واژینال) مراجعه کنید.

prolonged rupture of membranes (پارگی طول کشیده) زمانی رخ می‌دهد که ساک پر از مایعی که جنین زن باردار را احاطه کرده است، ۲۴ ساعت یا بیشتر قبل از تولد جنین پاره شود.

prophylaxis (پروفیلاکسی) به preventive measures (اقدامات پیشگیری کننده) مراجعه کنید.

prostate (پروستات) ارگان تولید مثلی مردانه که قسمتی از مایع منی در آنجا تولید می‌شود. (به آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید).

puerperal sepsis (عفونت نفاسی) عفونت ارگانهای تولید مثلی طی ۴۲ روز اول پس از زایمان (دوران نفاس)

pulmonary embolism (آمبولی ریوی) به آمبولی ریه در ضمیمه B، ص ۳۱۲ مراجعه کنید.

pulmonary hypertension (افزایش فشار خون ریوی) افزایش مداوم فشار خون شریانه‌های ریوی، که در هدایت جریان خون از قلب به ریه‌ها ایجاد اختلال نماید.

purulent cervicitis (التهاب چرکی دهانه رحم) التهاب دهانه رحم همراه با ترشحات چرکی. اغلب نشانه عفونت با گونوره یا کلامیدیا است.

pus (چرک) مایع سفید مایل به زردی که در بافت عفونی تشکیل می‌شود.

R

retinopathy (رتینوپاتی) بیماری شبکیه (بافت عصبی که در پشت چشم کشیده شده است)، شامل آسیب به عروق خونی کوچک شبکیه ناشی از دیابت طولانی مدت

ruptured ectopic pregnancy (حاملگی خارج رحمی شده) به حاملگی خارج رحمی پاره شده در ضمیمه B، ص ۳۱۱ مراجعه کنید.

S

schistosomiasis (شیستوزومیازیس) بیماری انگلی که توسط کرم پهنی که در بدن میزبان حلزون زندگی می‌کند ایجاد می‌شود. مردم حین راه رفتن یا حمام کردن در آب آلوده به لارو حلزون‌های عفونی شده، آلوده می‌شوند.

scrotum (اسکروتوم) کیسه پوستی پشت آلت مرد که حاوی بیضه‌ها است (به آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید).

semen (منی) مایع غلیظ سفید رنگ که توسط ارگان تولید مثلی مرد تولید شده و در طی انزال از طریق آلت، آزاد می‌شود. حاوی اسپرم است مگر این که مرد وازکتومی شده باشد.

seminal vesicles (کیسه‌های منی‌پر) ارگانهای مردانه جایی که اسپرم در آنجا با منی مخلوط می‌شود (به آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید).

sepsis (سپسیس) وجود انواع مختلف از ارگانیسم‌های تولید کننده چرک و بیماری، یا مواد سمی که این ارگانیسمها در خون یا بافتهای بدن تولید می‌کنند.

septic abortion (سقط عفونی) سقط القاء شده یا خود به خودی که با عفونت همراه باشد.

sex, sexual intercourse (نزدیکی جنسی) فعالیت جنسی که در آن آلت تناسلی (پنیس) وارد حفره‌ای از بدن شود.

anal (نزدیکی مقعدی) فعالیت جنسی که مقعد درگیر باشد.

oral (نزدیکی دهانی) فعالیت جنسی که دهان درگیر باشد.

vaginal (نزدیکی واژینال) فعالیت جنسی واژن درگیر باشد.

sexually transmitted infection (STI) (عفونت آمیزشی) هر یک از عفونتهای گروههای باکتریایی، قارچی و ویروسی یا انگلها که در طی فعالیت جنسی منتقل می‌شوند.

sickle cell anemia, sickle cell disease (کم خونی داسی شکل، بیماری سلول داسی) نوعی کم خونی ارثی و مزمن. سلولهای خونی، در مواقع محرومیت از اکسیژن، شکل داس یا هلال غیرطبیعی به خود می‌گیرند.

speculum (اسپیکولوم) وسیله طبی که برای گشاد کردن سوراخ بدن به منظور مشاهده بهتر داخل آن به کار می‌رود. اسپیکولوم جهت کمک به مشاهده دهانه رحم وارد واژن می‌شود.

sperm (اسپرم) سلول جنسی مردانه. اسپرم در بیضه‌های مرد بالغ تولید شده، در کیسه‌های منی با منی آغشته شده، طی انزال آزاد می‌شود (به آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید).

spermatic cord (طناب اسپرماتیک) طنابی متشکل از مجاری و ابران، شریانها، وریدها، اعصاب و عروق لنفاوی که از طریق کشاله ران به قسمت خلفی هر بیضه وارد می‌شود (به آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید).

spontaneous abortion (سقط خود به خودی) به قسمت miscarriage (سقط) مراجعه کنید.

spotting (لک بینی) به (vaginal bleeding) خونریزی واژینال مراجعه کنید.

sterilize (medical equipment): (استریل کردن) (وسيله طبي)) تخریب همه میکروارگانیسمها، از جمله اسپورها که با روش ضدعفونی سطح بالا کشته نمی‌شوند.

stroke (سکته مغزی) به سکته مغزی در ضمیمه B، ص ۳۱۲ مراجعه کنید.

superficial thrombophlebitis (ترومبوفلیت سطحی) التهاب ورید درست زیر پوست به علت لخته خونی.

syphilis (سیفیلیس) عفونت آمیزشی ناشی از باکتری. در صورت عدم درمان ممکن است به عفونت سیستمیک تبدیل شد، سبب فلج عمومی و جنون شود یا طی حاملگی یا زایمان به جنین منتقل شود.

T

tampon (تامپون) گلوله‌ای از پنبه یا سایر مواد جاذب که برای جذب مایعات استفاده می‌شود، نظیر گلوله‌ای که برای جذب خون طی خونریزی ماهیانه بداخل واژن گذاشته می‌شود.

testes, testicles (بیضه‌ها، بیضه) ۲ عضو تولید مثلی مردانه که اسپرم و هورمون تستوسترون تولید می‌کنند. داخل کیسه بیضه قرار دارند (testis به یکی از بیضه‌ها اطلاق می‌شود؛ به آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید).

thalassemia (تالاسمی) نوع کم خونی ارثی.

thromboembolic disorder (or disease) (اختلال یا بیماری ترومبوآمبولیک) لخته شدن غیرطبیعی خون در عروق خونی.

thrombogenic mutations (جهشهای ترومبوژنیک) هریک از موارد متعدد اختلال ژنتیکی که سبب غلیظ شدن غیرطبیعی یا لخته شدن خون می‌شود.

thrombophlebitis (ترومبوفلیت) التهاب ورید به علت وجود لخته خون. به thrombosis (ترومبوزیس) مراجعه کنید.

thrombosis (ترومبوزیس) تشکیل لخته خونی داخل رگ خونی.

Thrush (تراش) به کاندیدیازیس مراجعه کنید.

thyroid disease (بیماری تیروئید) هر گونه بیماری تیروئید (به hyperthyroid (هیپرتیروئیدی) و hypothyroid (هیپوتیروئیدی) مراجعه کنید).

toxic shock syndrome (سندروم شوک سمی) به سندروم شوک سمی در ضمیمه B، ص ۳۱۲ مراجعه کنید.

trichomoniasis (تریکومونیازیس) یک عفونت آمیزشی ایجاد شده به وسیله نوعی تک یاخته.

trophoblast disease (بیماری تروفوبلاست) به Gestational trophoblast disease (بیماری تروفوبلاستیک حاملگی) مراجعه کنید.

tuberculosis (سل یا توبرکولوز) بیماری واگیردار که توسط نوعی باکتری ایجاد می‌شود به طور شایع دستگاه تنفسی را آلوده می‌کند؛ اندام‌های لگنی زن را نیز آلوده می‌کند و در این صورت به عنوان سل لگنی شناخته می‌شود.

U

urethra (پیشابراه) لوله‌ای که ادرار از طریق آن از بدن خارج می‌شود (به آناتومی زنانه در ص ۳۵۹ و آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید). در مردان، مایع منی نیز از طریق آن عبور می‌کند.

uterine fibroid (فیبروئید رحمی) تومور غیرسرطانی که در عضلات رحم رشد می‌کند.

uterine perforation (سوراخ شدن رحم) ایجاد سوراخ در دیواره رحم که ممکن است طی سقط القایی یا با وارد کردن یک وسیله داخل رحمی ایجاد شود.

uterine rupture (پارگی رحم) پاره شدن رحم، به طور تیپیک طی زایمان یا اواخر حاملگی.

uterus (رحم) عضو تو خالی عضلانی که جنین را طی بارداری حمل می‌کند. womb نیز نامیده می‌شود. (به آناتومی زنانه در ص ۳۵۹ مراجعه کنید).

V

vagina (واژن) کانال اتصالی اندامهای جنسی خارجی با رحم در زنان (به آناتومی زنانه در ص ۳۵۹ مراجعه کنید).

vaginal bleeding (خونریزی واژینال) هرگونه ترشح خونی (صورتی، قرمز یا قهوه‌ای) از واژن که نیازمند استفاده از محافظت‌کننده‌های بهداشتی (نوارهای بهداشتی، پارچه‌ها یا تامپونها) باشد. الگوهای مختلف خونریزی واژینال عبارتند از:

amenorrhea (آمنوره) فقدان کامل خونریزی در زمانهای مورد انتظار خونریزی.

breakthrough bleeding (خونریزی خارج از مواقع مورد انتظار) هرگونه خونریزی خارج از مواقع مورد انتظار خونریزی (مثلاً خارج از زمان خونریزی منظم ماهیانه) که نیازمند استفاده از محافظت‌کننده‌های بهداشتی باشد.

heavy bleeding (menorrhagia) (خونریزی شدید (منوراژی)) خونریزی که مقدار آن دو برابر خونریزی معمول زن باشد.

infrequent bleeding (خونریزی غیرمکرر یا با فواصل بیشتر) کمتر از ۲ بار خونریزی در طی ۳ ماه.

irregular bleeding (خونریزی نامنظم) لکه بینی و یا خونریزی که خارج از زمان مورد انتظار خونریزی رخ می‌دهد (یعنی خارج از زمان خونریزی منظم ماهیانه)

menstrual bleeding, monthly bleeding (خونریزی قاعدگی، خونریزی ماهیانه) خونریزی که به طور متوسط بین ۷-۳ روز بوده و حدوداً هر ۲۸ روز رخ می‌دهد.

prolonged bleeding (خونریزی طولانی مدت) خونریزی که بیش از ۸ روز طول می‌کشد.

spotting (لکه بینی) هرگونه ترشح خونی واژینال خارج از زمان مورد انتظار خونریزی که نیاز به استفاده از محافظت‌کننده‌های بهداشتی نداشته باشد.

vaginal mucus (موکوس واژینال) مایع ترشح شده توسط غدد موجود در واژن.

vaginitis (واژینیت) التهاب واژن ممکن است ناشی از آلودگی با باکتری، ویروس یا قارچ یا مواد شیمیایی باشد. عفونت آمیزشی نیست.

valvular heart disease (بیماری دریچه‌های قلب) مشکلات سلامتی به علت عملکرد نامناسب دریچه‌های قلب

varicose veins (وریدهای واریسی) وریدهای بزرگ شده و پیچ خورده که به طور شایع، در وریدهای زیر پوست ساق پا دیده می‌شوند.

(vas, vasa) vas deferens (مجرای وایبران) ۲ لوله عضلانی که اسپرم را از بیضه‌ها به وزیکول سمینال (کیسه منی) منتقل می‌کنند. این لوله‌ها طی وازکتومی بریده یا بسته می‌شوند. (به آناتومی مردانه در ص ۳۶۳ مراجعه کنید).

vascular disease (بیماری عروقی) هرگونه بیماری عروق خونی.

vulva (ولو) دستگاه تناسلی خارجی زنانه.

W

warts (زگیلها) به genital warts (زگیل‌های تناسلی) مراجعه کنید.

withdrawal bleed (خونریزی ناشی از قطع مصرف هورمون‌ها) به monthly bleeding (خونریزی ماهیانه) مراجعه کنید.

womb (رحم) به uterus مراجعه کنید.

Y

yeast infection (عفونت قارچی) به candidiasis (کاندیدیازیس) مراجعه کنید.